

MAKEDONYA'NIN AB ÜYELİĞİNE BULGARİSTAN ENGELİ

Erhan TÜRBEDAR

Blog No: 28
08.11.2012

Yunanistandan sonra Bulgaristan da Makedonyanın AB üyeliğini veto etmekle tehdit etmeye başladı. Üsküpü Bulgaristana karşı nefret ideolojisi yürütüyor olmakla suçlayan Sofya, Makedonyanın ABye üyelik müzakerelerine başlamaya hazır olmadığı mesajını verdi. Bulgaristan Makedonyayı anayasal ismiyle tanıyan ilk ülke olduysa da, iki ülke arası ilişkiler geçmişin gölgesinde kalmaya devam ediyor. 1878 tarihli Berlin Kongresinden sonra Balkan ülkeleri arasındaki ilişkiler büyük ölçüde Makedonyanın elde edilmesine veya bölüştürülmesine odaklanmıştı. Yunanlar antik döneme, Bulgarlar ve Sırlar ise Orta Çağa ait bazı hak iddialarını ileri sürerek, Osmanlı döneminde daha geniş sınırları olan Makedonyaya sahip olmaya çalıştı. Günümüzde ne Bulgaristan, ne Sırbistan ne de Yunanistanın Makedonya Cumhuriyeti toprakları üzerinde gözü yoktur. Ama geçmişten devralınan yük nedeniyle, Üsküp söz konusu üç komşusuyla, özellikle de Yunanistan ve Bulgaristanla bazı sorunlar yaşamaya devam ediyor. Yunan ve Bulgar tezine göre, bugünkü Makedonya tarihte hiçbir zaman var olmamış ve İkinci Dünya Savaşından sonra ideolojik sebeplerden dolayı yaratılmıştır. Bu yöndeki tez ise Makedonlar tarafından büyük bir öfkeyle eleştiriliyor. Atina, Makedonya isminin Yunanların tarihsel bir mirası olduğunu belirterek, yıllarca Makedonyayı anayasal ismiyle tanımayı reddediyor. Dahası, Atina Makedonya ismini değiştirmeden, bu ülkenin NATO ve AB üyeliğini veto etmeye devam edeceğini tekrarlayıp duruyor. Makedonya 2005te ABye aday ülke statüsü tanınmış olmasına rağmen, Yunanistanın tutumu nedeniyle üyelik müzakerelerinin başlatılması hep ertelendi. Bu durum 2006 yılından bu yana Makedonlar arasında milliyetçiliğin tırmanmasına neden oldu. Yunanistanın tetiklediği Makedon milliyetçiliği ise Bulgaristanla olan ilişkilere de olumsuz yansıdı. Her şeyden önce Bulgaristanın Makedonları bir millet ve Makedoncayı bir dil olarak tanımaktan çekiniyor olması nedeniyle Makedon tarihçileri Sofyayı, 19. ve 20. yüzyıllara ait Makedonya politikalarından tamamen vazgeçmemiş

olmakla suçlama eğilimindedir. Günümüzde de Makedonların Bulgar olduğu ve Makedoncanın Bulgarca dilinin bir şivesi olduğu yönündeki kanat Bulgaristanda yaygındır. Son yıllarda ise Sofyanın Makedonya vatandaşlarına kolaylaştırılmış bir prosedürle Bulgar pasaportu veriyor olması Üsküpü oldukça rahatsız ediyor. Her yıl yüzlerce Makedon gencin burslu olarak Bulgar üniversitelerine kayıtlarını yaptırıyor olması da, Makedonyada tartışma ve endişelere neden oluyor. Bazı Makedon politikacılar ve medya kaynakları, bu tür uygulamalarla Bulgaristanın Makedonyayı Bulgarlaştırmak suretiyle kendi topraklarına katmaya çalıştığına inanıyor. Sofya açısından bakıldığında, Makedonyada Bulgaristana yönelik yürütülen milliyetçi eleştirilerin yanı sıra, Makedonya hükümetinin Üsküp 2014 projesinin de Bulgaristanı rahatsız ettiği anlaşılıyor. Yunanistanla yaşanan isim sorunu kapsamında geliştirilen Üsküp 2014 projesiyle Makedonya hükümeti, antik Makedon devletinin nüfus yapısının etnik ve kültürel açıdan homojen olmadığı gerçeğini ortaya koymaya çalışıyor. Bunu da bugünkü Makedon ulusunun köklerini antik Makedon devlete kadar uzatma çabalarıyla ortaya koyuyor. Bir başka ifadeyle Üsküp 2014 projesiyle Makedonya hükümeti, Büyük İskenderin antik devleti, Orta Çağ Balkan yöneticilerinden Çar Samuil ve modern Makedonya arasında tarihsel bağlantıları kanıtlamaya çalışıyor. Eski Yugoslavya tarihçileri de Çar Samuili Makedon olarak göstermeye çalışmış ise de, Sofya için Samuil tartışmasız bir şekilde Bulgardır. Nitekim Bulgaristan Başbakanı Boyko Borisov Üsküpü, Bulgar tarihinin bir kısmına sahip çıkmaya çalışıyor olmakla da suçluyor. Bulgaristan ile Makedonya arasındaki ilişkilerde diğer bazı sorunlar da bulunuyor. Ancak galiba ABye aday bir ülke olarak Makedonya, tarih tartışmaları nedeniyle Birliğin kapısı önünde bir süre daha bekletilmeye devam edecek.

About the author:

To cite this article: Erhan TÜRBEDAR. 2024. "MAKEDONYA [] AB ÜYELİĞİNE BULGARİSTAN ENGELİ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2012 / 28. November 08. Accessed July 17, 2024. <https://avim.org.tr/public/Blog/MAKEDONYA-NIN-AB-UYELIGINE-BULGARISTAN-ENGELI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

